

Α.Ε.Ι. ΠΕΙΡΑΙΑ Τ.Τ.

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ : ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΟΝΟΜΑ : ΖΑΜΠΙΑΔΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΑΡ. ΜΗΤΡΩΟΥ : log 15077

ΟΝΟΜΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ : ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΕΔΟΥΛΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.....	4
---------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1 Εισαγωγή.....	5
-----------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

2.1 Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	8
2.1.1 Αρμοδιότητες.....	9
2.1.2 Σύσταση.....	10
2.1.3 Το Συμβούλιο ως όργανο λήψης αποφάσεων.....	11
2.1.4 Σύστημα ψηφοφορίας.....	12
2.1.5 Η προεδρία του Συμβουλίου.....	15
2.2 Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.....	15
2.2.1 Αρμοδιότητες	16
2.2.2 Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.....	17
2.2.3 Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις προτάσεις υποψηφιοτήτων και τους διορισμούς.....	17
2.2.4 Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.....	19
2.2.5 Η προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.....	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

3.1 Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.....	23
3.1.1 Αποστολή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.....	23
3.1.2 Καθήκοντα.....	24
3.1.3 Όργανα λήψης αποφάσεων.....	24
3.1.4 Ανεξαρτησία.....	27

3.2 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	28
3.2.1 Αρμοδιότητες.....	28
3.2.2 Σύνθεση.....	29
3.2.3 Λειτουργία.....	31
3.2.4 Οργάνωση.....	32

3.3 Ευρωπαϊκή Επιτροπή.....	34
3.3.1 Σύνθεση.....	35
3.3.2 Αρμοδιότητες.....	35
3.3.3 Διαδικασία λήψης αποφάσεων.....	36

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ & ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

4.1 Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.....	40
4.1.1 Αποστολή.....	40
4.1.2 Σύνθεση.....	41
4.1.3 Αρμοδιότητες.....	41
4.1.4 Λειτουργία.....	42
4.1.5 Οργάνωση.....	43
4.2 Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	44
4.2.1 Σύνθεση.....	44
4.2.2 Αρμοδιότητες.....	45
4.2.3 Διαδικασία.....	47
4.2.4 Νομολογία.....	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5 Επίλογος.....	49
-----------------	----

Βιβλιογραφία.....	50
-------------------	----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή αναφέρεται στα κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διαθέτει εκτελεστικά όργανα, τα οποία λειτουργούν προς όφελος της, όμως κάθε όργανο αναφέρεται σε διαφορετικό τομέα και συμβάλλει με ποικίλους τρόπους. Ωστόσο ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελείται από όργανα τα οποία ασχολούνται με τη νομοθεσία, με την δημοσιονομική πολιτική, με τον έλεγχο, με την πολιτική συνεργασία μεταξύ χωρών, με την εφαρμογή δικαίου και με άλλους τομείς προκειμένου να λειτουργεί ορθά η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έτσι λοιπόν, παρακάτω αναπτύσσονται λεπτομερώς η λειτουργία και ο ρόλος των θεσμικών οργάνων, που αποτελούν την οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, περιγράφεται το σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο αποτελείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γίνεται λοιπόν φανερό, ότι ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταφέρνει να αντιπροσωπεύει όλες τις αξίες και τις αρχές των σύγχρονων κρατών μελών, που την συνθέτουν. Τόσο η οργάνωση της, όσο τα θεσμικά της όργανα εξυπηρετούν τις ανάγκες των κρατών μελών, που την απαρτίζουν με στόχο την ομαλή συνύρπαξή τους. Επομένως, μέσα από την παρουσίαση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνεται αντιληπτό, ότι ο θεσμός συγκροτήθηκε με δημοκρατικά και αξιοκρατικά κριτήρια, καθώς απαραίτητη προϋπόθεση της οργάνωσης της είναι η ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Με βάση τις ανάγκες των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα θεσμικά της όργανα εφαρμόζουν όλες τις αξίες και πρεσβεύουν όλες τις αντιλήψεις, που συναποτελέσαν το ιδεολογικό υπόβαθρο για την ένωση των ευρωπαϊκών χωρών κάτω από ένα οργανωμένο νομικά και πολιτικά σύστημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία επιχειρεί να σκιαγραφήσει τη δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και να παρουσιάσει τη λειτουργία των θεσμικών της οργάνων. Στόχος της είναι η παρουσίαση όλων των οργάνων και των φορέων, η οργάνωσή τους και οι αρμοδιότητές τους. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιχειρείται να αναδειχθεί η σημασία τους για την ομαλή λειτουργία των θεσμικών οργάνων ξεχωριστά, αλλά και συνολικά. Θα πρέπει όμως να τονιστεί το γεγονός ότι η ολοκληρωμένη συνεργασία μεταξύ των φορέων, θα εξασφαλίσει την αρμονική συνύπαρξη των κρατών μελών, η οποία αποτελεί τον απώτερο σκοπό.

Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα θεσμικό όργανο το οποίο αποσκοπεί στην υλοποίηση της νομοθετικής και δημοσιονομικής εξουσίας, να θεσπίζει νομοθετικές πράξεις και να συντονίζει τις πολιτικές. Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται αναλυτική παρουσίαση των αρμοδιοτήτων, της σύνθεσης και της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατόπιν γίνεται αναφορά στην προεδρία, η οποία είναι ένα καθήκον που αναλαμβάνουν όλα τα κράτη μέλη με τα ανάλογα καθήκοντα.

Στο δεύτερο μέρος του κεφαλαίου, παρουσιάζεται αναλυτικά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο είναι ένα διακυβερνητικό όργανο το οποίο αντιπροσωπεύει σε μεγάλο βαθμό την πολιτική συνεργασία μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ασχολείται με την εξωτερική πολιτική, την ασφάλεια, την άμυνα και με άλλους τομείς. Τέλος, γίνεται διεξοδική αναφορά στις αρμοδιότητες, στα μέλη, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στην προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι μία σημαντική κεντρική τράπεζα που διαχειρίζεται το ευρώ, την οικονομική και νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης. Είναι απαραίτητο λοιπόν να αναφερθούν τα καθήκοντα, η σύνθεση της, οι αρμοδιότητες των μελών της και τέλος ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί και

παίρνει αποφάσεις. Στη συνέχεια του κεφαλαίου παρουσιάζεται λεπτομερώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο αποτελεί το νομοθετικό σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμμετέχει στην νομοθετική διαδικασία, εγκρίνει τον κοινοτικό προϋπολογισμό και ελέγχει κάποια άλλα όργανα. Το τελευταίο μέρος του κεφαλαίου είναι αφιερωμένο στην οργάνωση, στην σύνθεση, στις αρμοδιότητες και στην λειτουργία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία είναι ένα ανεξάρτητο εκτελεστικό όργανο το οποίο επιδιώκει να διαφυλάσσει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνθέτοντας προτάσεις για μια νέα νομοθεσία και διαθέτει αντιπροσωπείες σε όλα τα κράτη μέλη.

Το τρίτο κεφάλαιο αναλύει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ένα ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτικό όργανο το οποίο ελέγχει την σωστή διαχείριση του προϋπολογισμού και την δημοσιονομική διαχείριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται τα μέλη που απαρτίζουν το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και οι αρμοδιότητές του που αφορούν κυρίως στον έλεγχο, να εντοπίζει την απάτη, να μεταβιβάζει τις απόψεις και να δημοσιεύει νομοθετικές πράξεις που αποσκοπούν στη δημοσιονομική διαχείριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη συνέχεια του κεφαλαίου, γίνεται εκτενής αναφορά στην λειτουργία, στην οργάνωση και στα είδη των ελέγχων που ασκεί.

Το δεύτερο μέρος του τρίτου κεφαλαίου επικεντρώνεται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο είναι το τελευταίο θεσμικό όργανο το οποίο διαφυλάσσει και εφαρμόζει το δίκαιο και έχει δικαστική εξουσία. Κατόπιν, παρουσιάζονται τα δύο δικαστήρια από τα οποία απαρτίζεται το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου το κάθε Δικαστήριο έχει τα δικά του μέλη και ταυτόχρονα διαφορετικές αρμοδιότητες. Τέλος, γίνεται αναφορά στην κοινή διαδικασία που ακολουθείται από τα δύο Δικαστήρια και στην νομολογία που στηρίζονται επεμβαίνοντας σε διάφορα θέματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθούμε σε δύο κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τόσο στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Πρόκειται για δύο θεσμικά όργανα τα οποία έχουν σκοπό να βοηθήσουν την πολιτική συνεργασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάθε όργανο ασκεί διαφορετική εξουσία επάνω της, για να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Συγκεκριμένα το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα νομοθετικό όργανο, διαθέτει μέλη που επιδιώκουν να βοηθήσουν με την νομοθετική και την δημοσιονομική εξουσία για να μπορούν να θεσπίζουν νόμους και να συντονίζουν πολιτικές. Πιο αναλυτικά, το Συμβούλιο ασχολείται με τις διαπραγματεύσεις και τις νομοθεσίες με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, με την απασχόληση του σε ορισμένους τομείς πολιτικής σε κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την ανάπτυξη της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας, μπορεί επίσης να συνάπτει συμφωνίες για θέματα που επιθυμούν το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι χώρες και οι οργανισμοί. Τέλος, ασχολείται και με το οικονομικό κομμάτι της Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκρίνοντας τον ετήσιο προϋπολογισμό. Βέβαια, το συγκεκριμένο Συμβούλιο απαρτίζεται από διάφορα συμβούλια που το καθένα έχει ευθύνη στον αντίστοιχο του τομέα. Ωστόσο, αποτελεί το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων, διαπραγματεύεται και εκδίδει τη νέα νομοθεσία, την προσαρμόζει όταν χρειάζεται και συντονίζει τις πολιτικές.

Το άλλο θεσμικό όργανο, το οποίο αναλύεται είναι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο είναι ένα διακυβερνητικό όργανο που αντιπροσωπεύει την πολιτική συνεργασία μεταξύ των χωρών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει κύρια αρμοδιότητα να ασχολείται με τις γενικές κατευθύνσεις και πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να λαμβάνει αποφάσεις για ευαίσθητα θέματα, να καθορίζει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας, άλλη μία αρμοδιότητα είναι να επιλέγει τα υποψήφια μέλη για να εκλεχθούν στο ρόλο του προέδρου. Ακόμα, έχει σημαντικό ρόλο στις προτάσεις των υποψηφιοτήτων και στους διορισμούς. Στο Ευρωπαϊκό

Συμβούλιο συμμετέχουν οι αρχηγοί των κρατών μελών και κυβερνήσεων και των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο Ύπατος Εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Επιπλέον, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, συγκαλεί τα μέλη του για να συνεδριάσουν και να λάβουν αποφάσεις ώστε να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που τους παρουσιάζονται, οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τα μέλη προέρχονται με συναίνεση, σε ορισμένες όμως περιπτώσεις οι αποφάσεις αποφασίζονται με ψηφοφορία είτε υπάρχει ομοφωνία είτε ειδική πλειοψηφία.

2.1 ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί ένα απ' τα κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η έδρα¹ του Συμβουλίου βρίσκεται στις Βρυξέλλες ενώ παράλληλα υπάρχουν περίοδοι όπως ο Απρίλιος, ο Ιούνιος και ο Οκτώβριος που οι συνεδριάσεις πραγματοποιούνται στο Λουξεμβούργο. Πρόκειται για το Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από τους υπουργούς² των κρατών μελών, οι οποίοι συνεδριάζουν για να βοηθήσουν στην διεκπαιρέωση της νομοθετικής και δημοσιονομικής εξουσίας. Αυτό συμβαίνει διότι επιδιώκουν να τροποποιούν και να θεσπίζουν νομοθετικές πράξεις και να συντονίζουν πολιτικές, όλο αυτό υλοποιείται με την βοήθεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ωστόσο οι υπουργοί μπορούν να δεσμεύουν τις κυβερνήσεις τους, να ενεργούν σύμφωνα με τις τελικές αποφάσεις που προέρχονται από τις συνεδριάσεις. Όπως προαναφερθήκαμε παραπάνω το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελούν κύριο όργανο λήψης αποφάσεων.

Ακόμη, ο πρόεδρος³ του Συμβουλίου εκλέγεται από κάθε κράτος μέλος ομόφωνα από μία προκαθορισμένη σειρά για διάστημα 6 μηνών. Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ταυτίζεται με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο συνεδριάζει 4 φορές το χρόνο για θέματα πολιτικής της

¹ https://el.wikipedia.org/wiki/Συμβούλιο_της_Ευρωπαϊκής_Ένωσης

² [https://e uropa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/council-eu_el](https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/council-eu_el)

³ https://el.wikipedia.org/wiki/Συμβούλιο_της_Ευρωπαϊκής_Ένωσης

Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ παράλληλα ούτε και το Συμβούλιο της Ευρώπης αποτελεί θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.1.1 Αρμοδιότητες

Το Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο πραγματοποιεί τις εξής αρμοδιότητες⁴ :

- Διαπραγματεύεται και νομοθετεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για θέματα που προτίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, γνωστή και ως «συναπόφαση». Αυτή η νομοθετική διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα ή τη μοιράζεται με τα κράτη μέλη.
- Συντονίζει τις πολιτικές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δηλαδή το Συμβούλιο ασχολείται με τις οικονομικές και δημοσιονομικές πολιτικές, την παιδεία, τον πολιτισμό, τη νεολαία, τον αθλητισμό και την πολιτική απασχόληση.
- Αναπτύσσει την κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με οδηγίες που ακολουθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Ο σκοπός της πολιτικής είναι να προστατεύσουν το Συμβούλιο και ο Ύπατος Εκπρόσωπος την ενότητα, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα της εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Συνάπτει συμφωνίες μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων χωρών ή διεθνών οργανισμών με απόφαση του Συμβουλίου προς την Επιτροπή. Το περιεχόμενο μιας ολοκληρωμένης συμφωνίας μπορεί να ικανοποιεί διάφορους τομείς ή συγκεκριμένα θέματα που αποτελούνται από την υπογραφή και την σύναψη, η οποία εγκρίνεται πρώτα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και μετά επικυρώνεται από όλα τα κράτη μέλη.

⁴ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/>

- Εγκρίνει τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο προϋπολογισμός περιγράφει ένα οικονομικό έτος δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όμως το Συμβούλιο σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να τον εγκρίνουν στη χρονική διάρκεια του Δεκεμβρίου με ισχύ από 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

2.1.2 Σύνθεση

Στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναπτύσσονται διάφορα θέματα από τους υπουργούς των κρατών μελών με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν 10 διαφορετικές συνθέσεις(ή 10 διαφορετικά συμβούλια) οι οποίοι φέρουν την ευθύνη σε κάθε τομέα.

Τα 10 διαφορετικά συμβούλια⁵ είναι:

- 1) Συμβούλιο ανταγωνιστικότητα
- 2) Συμβούλιο απασχόλησης, κοινωνικής πολιτικής, υγείας και καταναλωτών
- 3) Συμβούλιο γενικών υποθέσεων
- 4) Συμβούλιο εξωτερικών υποθέσεων
- 5) Συμβούλιο γεωργίας και αλιείας
- 6) Συμβούλιο δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων
- 7) Συμβούλιο μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας
- 8) Συμβούλιο οικονομικών και δημοσιονομικών θεμάτων
- 9) Συμβούλιο περιβάλλοντος
- 10) Συμβούλιο παιδείας, νεολαίας, πολιτισμού και αθλητισμού

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/configurations/>

2.1.3 Το Συμβούλιο Ως Όργανο Λήψης Αποφάσεων Της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το Συμβούλιο είναι ένα κύριο όργανο λήψης αποφάσεων⁶, έχει αρκετές και σημαντικές αρμοδιότητες όμως τις περισσότερες φορές έχει διαπιστωθεί ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεργάζεται μαζί του με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία όπως, η έκδοση της νομοθεσίας που πρέπει να την προσαρμόζει και να συντονίζει τις πολιτικές. Σε μερικές περιπτώσεις το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδικές νομοθετικές διαδικασίες τη διαδικασία έγκρισης και τη διαδικασία διαβούλευσης. Σε μια πρόταση της Επιτροπής θα πρέπει το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να την μελετήσουν, η εξέταση αυτή είναι γνωστή ως «ανάγνωση». Κάθε πρόταση θα πρέπει να διαβαστεί τρεις φορές προτού συμφωνηθεί ή απορριφθεί μία νομοθετική πρόταση. Ύστερα το Συμβούλιο εξετάζει την πρόταση σταδιακά δίνοντας έμφαση στο περιεχόμενο της.

Αρχικά, η ομάδα έχει εξουσία να χειρίζεται τις προτάσεις που αποφασίζει ο πρόεδρος του Συμβουλίου. Στην αρχή, ξεκινάει με μία γενική εξέταση της πρότασης και μετά οδεύει στην αναλυτική και προσεχτική ανάγνωση του κειμένου. Οι εργασίες που αναλαμβάνει μία ομάδα δεν έχουν συγκεκριμένο τυπικό χρόνο που πρέπει να ολοκληρωθούν, ο χρόνος που χρειάζεται σε κάθε εργασία εξαρτάται από το βαθμό δυσκολίας της. Όμως, η ομάδα δεν έχει την υποχρέωση να επιβεβαιώσει την κατάληξη της συμφωνίας του Συμβουλίου ενώ οι τελικές αποφάσεις παρουσιάζονται στην Επιτροπή Μόνιμων Αντιπροσώπων (EMA). Στη συνέχεια, η ομάδα επιδιώκει σύμφωνα με τις προτάσεις να δημιουργούνται συμφωνίες, όμως οι συμφωνίες μπορούν να δημιουργηθούν είτε χωρίς συζήτηση, το οποίο καταχωρείται στο μέρος I της ημερήσιας διάταξης της EMA, είτε με περισσότερες συζητήσεις για να πραγματοποιήσουν μία συμφωνία μέσα από την EMA, το σχετικό σημείο καταχωρείται στο μέρος II της ημερήσιας διάταξης της EMA. Η EMA μπορεί να διαπραγματευτεί ένα διακανονισμό, να απευθυνθεί ξανά στην ομάδα προκειμένου να εντοπίσουν το πρόβλημα της πρότασης και να προτείνουν συμβιβαστικές λύσεις καθώς να τεθεί το θέμα στο Συμβούλιο. Έτσι λοιπόν, οι

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/decision-making/>

συμφωνίες για να αποφύγουν αυτή τη δημιουργία πρέπει οι προτάσεις να περνούν πολλές φορές από την EMA αφού έχει καθήκον να επιλύει τις διαφορές που η ομάδα δεν μπόρεσε να πραγματοποιήσει.

Ένα τρίτο επίπεδο είναι η σύνθεση του Συμβουλίου. Όταν η EMA μπορεί να ολοκληρώσει τις συζητήσεις που αφορούν μία πρόταση, η πρόταση αυτή καταχωρείται στην ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου ως «σημείο Α» δηλαδή η συμφωνία μπορεί να δημιουργηθεί χωρίς συζήτηση. Ενώ ως μέρος Β περιλαμβάνει τα σημεία όπου είτε δεν έχει κληθεί συμφωνία εντός της EMA ή της ομάδας είτε έχουν μεταφερθεί από προηγούμενες συνόδους του Συμβουλίου. Στη διαδικασία της ψηφοφορίας, τα αποτελέσματα των κρατών μελών από τους ψήφους δημοσιεύονται αυτόματα όμως υπάρχουν περιπτώσεις που τα μέλη στην ψηφοφορία εισάγουν και ένα σημείωμα που αιτιολογούν την απόφαση τους ως προς την ψήφο τους το οποίο και αυτό δημοσιεύεται εφόσον εκδοθεί η πράξη αυτή και άλλες περιπτώσεις που το σημείωμα αυτό δημοσιεύεται εφόσον επιθυμεί το ίδιο μέλος που το υπέβαλε.

2.1.4 Σύστημα Ψηφοφορίας

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που συνιστά τους υπουργούς των κρατών μελών λαμβάνουν αποφάσεις για θέματα που αφορούν περισσότερο τομείς εξωτερικής πολιτικής με τον τρόπο της ψηφοφορίας⁷. Πρόκειται για μία δίκαιη διαδικασία όπου οι Υπουργοί μπορούν να διεξάγουν τη γνώμη τους ελεύθερα και στη συνέχεια να προβούν στην ψηφοφορία, με αποτέλεσμα να εκλέξουν την καλύτερη απόφαση προς όφελος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό πραγματοποιείται με τους εξής τρόπους ψηφοφορίας την απλή πλειοψηφία, την ειδική πλειοψηφία και βέβαια με την ομοφωνία.

⁷ https://el.wikipedia.org/wiki/Συμβούλιο_της_Ευρωπαϊκής_Ένωση

Απλή Πλειοψηφία

Η απλή ψηφοφορία⁸ χρησιμοποιείται για όλα τα διαδικαστικά και διοικητικά θέματα για παράδειγμα η θέσπιση του εσωτερικού του κανονισμού και η οργάνωση της Γενικής Γραμματείας, η θέσπιση κανόνων που διέπουν τις προβλεπόμενες από τις Συνθήκες Επιτροπές για να αναλάβει μελέτες ή για να υποβάλει προτάσεις η Επιτροπή. Σε μία απόφαση, η απλή πλειοψηφία προκύπτει εάν ψηφίσουν θετικά τουλάχιστον 15 μέλη του Συμβουλίου.

Ειδική Πλειοψηφία

Το Συμβούλιο θέσπισε μια νέα μορφή ψηφοφορίας την ειδική πλειοψηφία⁹, η οποία χαρακτηρίζεται ως «κανόνας της διπλής πλειοψηφίας» που ίσχυε από 1^η Νοεμβρίου 2014. Το Συμβούλιο καλείται να ψηφίσει την πρόταση της Επιτροπής ή του Ύπατου Εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα που αφορούν την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφαλείας, όμως στην προσπάθεια της ειδικής πλειοψηφίας για να υλοποιηθεί η πρόταση θα πρέπει να ικανοποιούν δύο προϋποθέσεις:

Η προϋπόθεση είναι το 55% των κρατών μελών να ψηφίσουν υπέρ της πρότασης, ενώ η πρόταση πρέπει να υποστηρίζεται από το 65% τουλάχιστον του συνολικού πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όμως όταν δεν καλύπτουν τις προϋποθέσεις, υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις που στο Συμβούλιο δεν συμμετέχουν στην ψηφοφορία όλα τα κράτη μέλη του και έτσι οι προτάσεις που οδηγούνται στο Συμβούλιο για να ψηφιστούν, να μην υποβάλλονται από την Επιτροπή ή τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η απόφαση να εκδίδεται εφόσον το 72% τουλάχιστον των κρατών μελών του Συμβουλίου ψηφίσουν υπέρ και τα μέλη αυτά αντιπροσωπεύσουν τουλάχιστον το 65% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε αντίθεση με την υπερπλειοψηφία, οι προτάσεις που λαμβάνει το Συμβούλιο μπορεί να μην ικανοποιούν το προσδοκόμενο ποσοστό γι' αυτό εμφανίζεται η περίπτωση της μειοψηφίας. Η μειοψηφία αρνησικυρίας

⁸ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/voting-system/simple-majority/>

⁹ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/voting-system/qualified-majority/>

αποτελείται τουλάχιστον από τέσσερα μέλη του Συμβουλίου που αντιπροσωπεύουν άνω του 35% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όμως στο σύστημα της ψηφοφορίας υπάρχει και η περίπτωση της αποχής. Τα μέλη του Συμβουλίου ενδέχεται να μην επιθυμούν να ψηφίσουν την απόφαση που εκδίδει το Συμβούλιο και να οδηγηθούν στην αποχή. Η αποχή δεν είναι ταυτόσημη με την εξαίρεση της ψηφοφορίας, άλλωστε κάθε μέλος του Συμβουλίου έχει το δικαίωμα να ενεργήσει με αυτόν τον τρόπο.

Ομοφωνία

Τέλος, ο τελευταίος τρόπος ψηφοφορίας είναι με την ομοφωνία¹⁰. Η ομοφωνία επιτρέπει στα κράτη μέλη του Συμβουλίου είτε όλοι να συμφωνούν υπέρ είτε να απέχουν από την ψηφοφορία.

Το Συμβούλιο λοιπόν, προβαίνει σε ψηφοφορία¹¹ μόνο εφόσον παρίσταται η πλειοψηφία των μελών του και όταν ξεπερνά τις 8 εβδομάδες που αποστέλλεται το σχέδιο στα εθνικά κοινοβούλια για να το εξετάσουν, μπορεί όμως να πραγματοποιηθεί ψηφοφορία και σε λιγότερο χρονικό διάστημα ανάλογα με τις περιστάσεις. Η ψηφοφορία πραγματοποιείται εφόσον το ανακοινώσει ο πρόεδρος, μπορούν όμως τα μέλη του Συμβουλίου και η Επιτροπή να συγκαλέσουν μια ψηφοφορία όταν εγκριθεί από την πλειοψηφία των κρατών μελών του Συμβουλίου.

Ύστερα από το Συμβούλιο προκειμένου να λάβουν αποφάσεις, καλούνται να φέρουν τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας στη επιφάνεια της δημοσιότητας όμως τα μέλη ορισμένες φορές μπορούν να χρησιμοποιήσουν ένα επεξηγηματικό σημείωμα το οποίο πρέπει να δημοσιευτεί όταν θεσπιστεί η νομοθετική πράξη και άλλες φορές που το επεξηγηματικό σημείωμα δημοσιεύεται μόνο μετά από αίτηση του μέλους που επιθυμεί να δημοσιευτεί. Τέλος, τα μέλη του Συμβουλίου και της Επιτροπής προβαίνουν σε δηλώσεις μετά την δημοσίευση της ψηφοφορίας οι οποίες καταχωρούνται στα πρακτικά του Συμβουλίου.

¹⁰ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/voting-system/>

¹¹ <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/voting-system/>

2.1.5 Η Προεδρία Του Συμβουλίου Της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η προεδρία¹² του Συμβουλίου είναι ένα καθήκον που αναλαμβάνουν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διάρκεια της είναι ανά εξάμηνο. Η προεδρία έχει καθήκον να συνεχίζει με ασφάλεια τις εργασίες του Συμβουλίου σε σχέση με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την εξασφάλιση της συνέχειας του θεματολογίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ομαλής διεξαγωγής της νομοθετικής διαδικασίας και της συνεργασίας μεταξύ των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα καθήκοντα της διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, η πρώτη κατηγορία είναι ο προγραμματισμός και η προεδρία, που προεδρεύει στις συνόδους των διαφόρων θεμάτων του Συμβουλίου και των συνεδριάσεων των προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου μεταξύ και αυτών οι μόνιμες επιτροπές, καθώς και οι επιτροπές και ομάδες που είναι αρμόδιοι σε τέτοια σημαντικά θέματα. Ο ρόλος της προεδρίας είναι να εξασφαλίζει στο Συμβούλιο μία ομαλή συζήτηση, να επιδιώκει τη λειτουργία του εσωτερικού κανονισμού και να κανονίζει συναντήσεις στις Βρυξέλλες και στη χώρα της παρούσας προεδρίας. Η δεύτερη κατηγορία είναι ότι η προεδρία εκπροσωπεί το Συμβούλιο στις σχέσεις με τα άλλα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως με την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο ρόλος της Προεδρίας είναι να δημιουργεί συμφωνίες επί των νομοθετικών φακέλων μέσω τριμερών συσκέψεων, άτυπων διαπραγματεύσεων και συνεδριάσεων της επιτροπής συνδιαλλαγής.

2.2 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο¹³ είναι ένα ακόμη θεσμικό όργανο, συγκεκριμένα ένα διακυβερνητικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το όργανο αυτό αντιπροσωπεύει σε μεγάλο βαθμό την πολιτική συνεργασία μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

¹² <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/presidency-council-eu/>

¹³ https://el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Συμβούλιο

Το Δεκέμβριο του 1974, πραγματοποιήθηκε μία συνεδρίαση του Συμβουλίου στη σύνοδο κορυφής του Παρισιού μεταξύ των αρχηγών κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με πρωτοβουλία του προέδρου της Γαλλίας. Στη Συνθήκη του Μάαστριχτ κατατάχθηκε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα το άρθρο 4 της Συνθήκης αναφέρει «Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίνει στην Ένωση την αναγκαία ώθηση για την ανάπτυξη της και καθορίζει τους γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς της.»

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου συγκαλεί τα μέλη του τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο και άλλες 2 φορές άτυπα, ακόμα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ασχολείται με ζητήματα που αφορούν την εξωτερική πολιτική, την ασφάλεια, την άμυνα και μερικούς τομείς, στους οποίους η διαδικασία λήψης αποφάσεων γίνεται με ψηφοφορία, με τον τρόπο της ομοφωνίας ή ανήκουν στην υπό εξουσία των κρατών μελών.

2.2.1 Αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες¹⁴ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου είναι οι εξής :

- Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν έχει το δικαίωμα να εκδίδει νόμους διότι είναι ένα διακυβερνητικό όργανο και όχι νομοθετικό αλλά ασχολείται με τις γενικές κατευθύνσεις και πολιτικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το Συμβούλιο λαμβάνει αποφάσεις για σύνθετα ή ευαίσθητα θέματα τα οποία μπορεί να αντιμετωπίσει, καθορίζει την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας για θέματα που την απασχολούν λαμβάνοντας όμως υπόψη τα στρατηγικά συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα θέματα που αφορούν την άμυνα.
- Ένα άλλο στοιχείο του Συμβουλίου είναι ότι επιλέγει και ορίζει τους υποψηφίους με το αξίωμα του προέδρου σε κάθε θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Όμως το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί είτε να απευθυνθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να υποβάλει μία πρόταση προκειμένου να

¹⁴ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_el

αντιμετωπίσουν ένα ζήτημα είτε να παραπέμψουν το ζήτημα στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.2.2 Μέλη Του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμμετέχουν¹⁵ οι αρχηγοί των κρατών μελών και κυβερνήσεων και των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο Ύπατος Εκπρόσωπος για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκλέγει έναν πρόεδρο προκειμένου να εκπροσωπήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση με διάρκεια της θητείας του 2,5 χρόνια, η οποία ανανεώνεται μία φορά.

2.2.3 Ο Ρόλος Του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Στις Προτάσεις Υποψηφιοτήτων Και Τους Διορισμούς

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου καθίσταται σημαντικός στις προτάσεις υποψηφιοτήτων και στους διορισμούς¹⁶. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να εκλέξει τον πρόεδρο του με τον τρόπο της ειδικής πλειοψηφίας, η προεδρία διαρκεί 2,5 χρόνια και μπορεί να ανανεωθεί μία φορά.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προτείνει στα μέλη του να τεθεί ένας υποψήφιος για το αξίωμα του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αυτό όμως εξαρτάται και από τις εκλογές των ευρωκοινοβουλευτών για το πιο μέλος θα τεθεί υποψήφιος. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υποστηρίζει την διαδικασία της ψηφοφορίας, θα πρέπει να υπάρχει πλειοψηφία τουλάχιστον 376 βουλευτών.

Έτσι λοιπόν πραγματοποιείται η διαδικασία ψηφοφορίας στο Κοινοβούλιο, εάν στο αποτέλεσμα της αποδειχτεί ότι ο υποψήφιος που προτείνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δεν συγκεντρώνει την απαιτούμενη πλειοψηφία, τότε θα πρέπει να προτείνουν άλλον υποψήφιο μέσα στο όριο ενός μηνός από την

¹⁵ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_el

¹⁶ <http://www.consilium.europa.eu/el/european-council/role-nominations-appointments>

προηγούμενη ψηφοφορία. Ο οποίος θα εκλεγεί με την ίδια διαδικασία. Η διαδικασία αυτή αναγράφεται στο άρθρο 17 στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι διορισμοί μπορούν να διακριθούν :

Πρώτος διορισμός είναι του Ύπατου Εκπροσώπου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον διορίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, με 5 έτη θητείας. Με την ειδική πλειοψηφία ο Ύπατος Εκπρόσωπος διορίζεται και μπορεί να έχει την εξουσία της πολιτικής αλλά μπορεί κιόλας με αυτόν τον τρόπο να τελειώσει η θητεία του. Επίσης η διαδικασία αυτή περιγράφεται στο άρθρο 18 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δεύτερος διορισμός είναι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διορίζει επίσημα το σύνολο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα μέλη της Επιτροπής δηλαδή τον πρόεδρο της Επιτροπής, τον Ύπατο Εκπρόσωπο και άλλους Επιτρόπους. Μετά από την ψηφοφορία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, διορίζουν την Επιτροπή με την ειδική πλειοψηφία και η διαδικασία αυτή περιγράφεται στο άρθρο 17 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τρίτος, είναι ο διορισμός στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το Συμβούλιο διορίζει τα μέλη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας τα οποία είναι ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και άλλα τέσσερα μέλη. Με βάση τη σύσταση του Συμβουλίου το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφασίζει για τις προτάσεις και ύστερα από μια σύσκεψη με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εφαρμόζει την μέθοδο της ψηφοφορίας, με την ειδική πλειοψηφία για την απόφαση που θα λάβει. Σε αντίθεση με τις παραπάνω διαδικασίες, η διαδικασία αυτή περιγράφεται στο άρθρο 283 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.2.4 Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Στη Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων

Ο πρόεδρος¹⁷ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συγκαλεί τα μέλη του για να συζητήσουν θέματα που τους απασχολούν. Έτσι λοιπόν, συνεδριάζουν συνήθως 4 φορές το χρόνο, όμως υπάρχουν και εξαιρέσεις που μπορεί ο πρόεδρος του να πραγματοποιήσει και έκτακτες συνεδριάσεις προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που παρουσιάζονται. Οι περισσότερες αποφάσεις μέσα από το Συμβούλιο¹⁸ λαμβάνονται με συναίνεση ωστόσο σύμφωνα με τις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες περιπτώσεις τα μέλη μπορούν να αποφασίζουν με ομοφωνία ή με ειδική πλειοψηφία. Στην ψηφοφορία καλούνται να ψηφίσουν μόνο οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων και όχι ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2.2.5 Η Προεδρία Του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Η θέση της προεδρίας είναι ένα αξίωμα που ορίζεται από την Συνθήκη της Λισαβόνας. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου πραγματοποιούν ψηφοφορία μεταξύ τους προκειμένου να εκλέξουν τον πρόεδρο του, ο πρόεδρος έχει δικαίωμα να ασκεί το καθήκον του 2,5 χρόνια, η οποία θητεία του μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Όμως σε περίπτωση που ο πρόεδρος δεν μπορεί να φέρει εις πέρας τις απαιτήσεις της θέσης του, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μπορεί να επιδιώξει τον διωγμό του με την μέθοδο της ψηφοφορίας και να τερματιστεί η θητεία του.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας αναφέρει ότι ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δεν έχει εθνικό αξίωμα αλλά δεν αποκλείει την περίπτωση να βοηθάει κάποιο άλλο θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο πρόεδρος πρέπει να ασχολείται με την βελτίωση της συνεκτικότητας και της

¹⁷ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-council_el

¹⁸ <http://www.consilium.europa.eu/el/european-council/>

αποτελεσματικότητας των εργασιών που διεξάγονται στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, πρέπει επίσης να ασχολείται και με τα καθήκοντα που ασκούσαν οι παλαιότεροι πρόεδροι όπως να προεδρεύει και να κατευθύνει τις εργασίες του Συμβουλίου, να είναι αρμόδιο για την διεκπαιρέωση των εργασιών, να βοηθάει στη συνοχή και στη συναίνεση στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, ακόμα να ασχολείται με την ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τέλος ο πρόεδρος να εκτελεί διπλωματικά καθήκοντα προβάλλοντας έτσι την Ευρώπη χωρίς να παρεμβαίνει στις αρμοδιότητες του Ύπατου Εκπρόσωπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ & ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σε αυτό το κεφάλαιο θα αναφερθούμε σε άλλα τρία κύρια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι μία σημαντική κεντρική τράπεζα η οποία εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση στην οικονομική διαχείριση και στην νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης. Η αποστολή της σε συνεργασία με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες είναι να δημιουργήσουν το Ευρωσύστημα, το οποίο αποσκοπεί στην διατήρηση της σταθερότητας των τιμών καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι υπεύθυνη για τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν ή όχι στο ευρώ, για την ασφάλεια του τραπεζικού συστήματος και για την σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Στη συνέχεια τα μέλη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας έχουν κάποια καθήκοντα που πρέπει να ασκούν όπως η εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής, η διαχείριση των συναλλαγματικών διαθεσίμων και των συστημάτων πληρωμών, η έκδοση τραπεζογραμμάτιων σε ευρώ, η συλλογή στατιστικών πληροφοριών, άλλο καθήκον είναι η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η εποπτεία. Καθώς, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνθέτετε από το Διοικητικό Συμβούλιο, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Γενικό Συμβούλιο. Τα όργανα αυτά συμμετέχουν στην διαδικασία λήψης αποφάσεων μαζί με το Εποπτικό Συμβούλιο και έχουν σημαντικές αρμοδιότητες.

Ένα άλλο θεσμικό όργανο είναι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο είναι το νομοθετικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι να συμμετέχει στην νομοθετική διαδικασία, να εγκρίνει τον κοινοτικό προϋπολογισμό και να ελέγχει τα κοινοτικά όργανα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Ακόμη, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι αρμόδιο να ασκεί νομοθετικές αρμοδιότητες αποφασίζοντας με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τις νομοθετικές πράξεις, λαμβάνει αποφάσεις για διεθνείς συμφωνίες και μπορεί να υποβάλλει προτάσεις για να υλοποιηθούν οι συνθήκες, να ασκεί εποπτικές αρμοδιότητες με τον

δημοκρατικό έλεγχο, να εκλέγουν τον πρόεδρο της Επιτροπής και να εγκρίνουν τα μέλη των Επιτρόπων. Καθώς να ασχολείται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και να παρακολουθεί τις εκλογικές διαδικασίες. Η τελευταία κατηγορία αρμοδιοτήτων είναι οι δημοσιονομικές που ασχολούνται με τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι ευρωβουλευτές συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι οποίοι αριθμητικά είναι 751 μαζί με τον πρόεδρο. Όλα τα μέλη λοιπόν εκλέγονται για 5 χρόνια και οι εκλογές αυτές πραγματοποιούνται την ίδια χρονική στιγμή από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η λειτουργία του Κοινοβουλίου είναι αρκετά σημαντική στην ανάπτυξη αρμοδιοτήτων και εξουσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συνθήκες ορίζουν τους κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας του Κοινοβουλίου αφού αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών να δημιουργεί κοινοβουλευτικές επιτροπές που να είναι αρμόδιες σε συγκεκριμένους τομείς. Οι επιτροπές προετοιμάζουν την νομοθεσία και την εγκρίνουν.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι και αυτή ένα θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι ένα ανεξάρτητο εκτελεστικό όργανο το οποίο επιδιώκει να προστατεύει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημιουργώντας νέες προτάσεις για μία ευρωπαϊκή νομοθεσία, ασχολείται επίσης με την εφαρμογή κοινών πολιτικών και με τη διαχείριση των προγραμμάτων και με την εξωτερική εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ παράλληλα είναι μία επιτροπή που αντιπροσωπεύεται σε όλα τα κράτη μέλη. Τα μέλη της είναι τα μέλη όλων των κρατών μελών δηλαδή συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι 28 επίτροποι βέβαια τα μέλη αυτά διακρίνονται σε διάφορα επίπεδα. Στο τέλος, καλούνται να συνευρεθούν όλα τα μέλη σε μια συνεδρίαση που θα συζητούν τις προτάσεις τους και αργότερα θα λαμβάνουν αποφάσεις, έχουν ίση ευθύνη και εξουσία στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Οι αντιπρόεδροι μαζί με τους επιτρόπους διοικούν τις εργασίες τους, οι προτάσεις τους ανακοινώνονται στα μέλη των επιτρόπων για να αποφασίσουν προκειμένου να εγκρίνουν τα νομοσχέδια και να παρουσιάσουν την πρόταση στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο. Παράλληλα, χρησιμοποιούν τέσσερις διαδικασίες την προφορική, την γραπτή, την εξουσιοδότηση και την μεταβίβαση στην διαδικασία λήψης αποφάσεων.

3.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ιδρύθηκε¹⁹ την 1η Ιουνίου 1998 και έχει έδρα στην Φρανκφούρτη. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι μία σημαντική κεντρική τράπεζα που διαχειρίζεται το ευρώ, την οικονομική και νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης, που περιλαμβάνει τα 19 μέλη της Ένωσης. Το θεσμικό όργανο αυτό αναφέρεται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κεντρικές τράπεζες των 28 μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν τους μετόχους και τους ιδιοκτήτες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

3.1.1 Αποστολή Της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα²⁰ (ΕΚΤ) και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συνθέτουν το Ευρωσύστημα, το σύστημα κεντρικών τραπεζών της ζώνης του ευρώ. Το Ευρωσύστημα αποσκοπεί στην διατήρηση της σταθερότητας των τιμών δηλαδή στην διαφύλαξη της αξίας του ευρώ.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι υπεύθυνη για τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στη ζώνη του ευρώ και παράλληλα για τα συμμετέχοντα κράτη μέλη που δεν ανήκουν στη ζώνη του ευρώ, στο πλαίσιο του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού, ο οποίος περιλαμβάνει και τις εθνικές αρμόδιες αρχές. Ακόμη, ασχολείται με την ασφάλεια, την ευρωστία του τραπεζικού συστήματος και με την σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα μέλη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας πρέπει να ασκούν όσο το καλύτερο τα καθήκοντα τους.

¹⁹ https://el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκή_Κεντρική_Τράπεζα

²⁰ <https://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/escb/ecb-mission/html/index.el.html>

3.1.2 Καθήκοντα

Σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικής Τράπεζας έχει κάποια βασικά καθήκοντα²¹ τα οποία είναι να χαράζει και να εφαρμόζει τη νομισματική πολιτική της Ένωσης, να διενεργεί πράξεις συναλλάγματος, να κατέχει και να διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα των κρατών μελών και να προωθεί την ομαλή διαχείριση των συστημάτων πληρωμών. Επίσης, στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα της παρέχεται η εξουσία να εγκρίνει την έκδοση τραπεζογραμμάτιων σε ευρώ μέσα στην Ένωση. Είναι αρμόδια στη συλλογή στατιστικών πληροφοριών οι οποίες πηγάζουν από τις εθνικές αρχές ή από τους οικονομικούς φορείς με σκοπό να βοηθήσουν στην ικανοποίηση των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικής Τράπεζας.

Ένα ακόμη καθήκον είναι η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η εποπτεία. Στην περίπτωση αυτή το Ευρωσύστημα συμβάλλει στην ομαλή άσκηση πολιτικών που προωθούν οι αρμόδιες αρχές με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Τέλος, μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσονται σχέσεις συνεργασίας σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

3.1.3 Όργανα Λήψης Αποφάσεων

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαθέτει 4 όργανα λήψης αποφάσεων:

Το **Διοικητικό Συμβούλιο**²² είναι το κύριο όργανο λήψης αποφάσεων. Τα μέλη που συμμετέχουν στο διοικητικό συμβούλιο είναι τα 6 μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και οι διοικητές των κεντρικών τραπεζών των 19 χωρών της Ευρωζώνης.

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι οι εξής :

²¹ <https://www.ecb.europa.eu/ecb/tasks/html/index.el.html>

²² <http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/govc/html/index.el.html>

- Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει για να αξιολογεί τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και να λαμβάνει αποφάσεις για την νομισματική πολιτική.
- Ακόμα, είναι αρμόδιο να πραγματοποιεί τα καθήκοντα που του ορίζουν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωσύστημα.
- Να διαμορφώνει τη νομισματική πολιτική της Ευρωζώνης με σκοπό να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με τους στόχους της, να καθορίζει τα επιτόκια δανεισμού που επιβάλλουν στις εμπορικές τράπεζες και να εφαρμόζει τις αποφάσεις που λαμβάνουν.
- Στον τομέα της τραπεζικής εποπτείας, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λαμβάνει και εγκρίνει αποφάσεις του Εποπτικού Συμβουλίου.

Συνεδριάσεις Και Λήψη Αποφάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει με τα μέλη του συνήθως 2 φορές τον μήνα στην Φρανκφούρτη προκειμένου να συζητήσουν τις οικονομικές και νομισματικές εξελίξεις και την νομισματική πολιτική. Όμως το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει και άλλες φορές για να ξεχωρίζουν τα καθήκοντα εποπτείας. Παράλληλα για τις αποφάσεις της νομισματικής πολιτικής ο πρόεδρος ανακοινώνει στα μέσα μαζικής ενημέρωσης αναλυτικά τις αποφάσεις αυτές, καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσιεύει τις αναφορές οι οποίες είναι διαθέσιμες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της επόμενης συνεδρίασης.

Η **Εκτελεστική Επιτροπή**²³ είναι ένα όργανο το οποίο ασχολείται με την καθημερινή λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και άλλα 4 μέλη συνθέτουν την Εκτελεστική Επιτροπή αφού βέβαια διοριστούν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, με την ειδική πλειοψηφία και με διάρκεια θητείας τους 8 έτη.

Η Εκτελεστική Επιτροπή έχει αρμοδιότητες οι οποίες είναι οι εξής :

²³ <http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/eb/html/index.el.html>

- Η Εκτελεστική Επιτροπή πρέπει να προετοιμάζει τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

- Η Εκτελεστική Επιτροπή ακολουθεί το Διοικητικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές του προκειμένου να εφαρμόσει τη νομισματική πολιτική.

- Είναι υπεύθυνη να ασχολείται τις καθημερινές εργασίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

- Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει στην Εκτελεστική Επιτροπή ορισμένες αρμοδιότητες κανονιστικού χαρακτήρα.

Ένα ακόμη όργανο είναι το Γενικό Συμβούλιο²⁴. Το **Γενικό Συμβούλιο** απαρτίζεται από τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και από τους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών και των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως τα υπόλοιπα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου χωρίς να ψηφίζουν.

Οι αρμοδιότητες του Γενικού Συμβουλίου είναι οι εξής :

- Το Γενικό Συμβούλιο ασχολείται με τα καθήκοντα που ασκούσε παλιά το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα ενώ τώρα πρέπει να ασκεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

- Συμμετέχει στις συμβουλευτικές λειτουργίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και στην αναζήτηση στατιστικών πληροφοριών.

- Συμβάλλει στη θέσπιση κανόνων προκειμένου να παρακολουθούν την οικονομική κατάσταση της και στην υποβολή εκθέσεων που αφορούν στην Εθνική Κεντρική Τράπεζα.

- Λαμβάνει μέτρα σχετικά με τον καθορισμό της κλείδας κατανομής για την εγγραφή στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

²⁴ <http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/gencc/html/index.el.html>

- Ορίζει τους όρους απασχόλησης που θα πρέπει να εργάζεται το προσωπικό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- Συμβάλλει στις προετοιμασίες για τον τελικό καθορισμό των συναλλαγματικών ισοτιμιών των νομισμάτων των κρατών μελών.

Στο **Εποπτικό Συμβούλιο**²⁵ συμμετέχουν ο πρόεδρος, ο οποίος έχει το δικαίωμα να ασκεί το ρόλο του για 5 χρόνια και είναι μη ανανεώσιμη θητεία, ο αντιπρόεδρος που ορίζεται μεταξύ των μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τέσσερις εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και εκπρόσωποι των εθνικών εποπτικών αρχών. Ο σκοπός του Εποπτικού Συμβουλίου είναι να συζητεί, να σχεδιάζει, να εκτελεί τα καθήκοντα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και να παρουσιάζει στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα τα οποία πρέπει να αναπτυχθούν, να συζητήσουν και να λάβουν αποφάσεις αφού όλη αυτή η διαδικασία πραγματοποιείται δύο φορές το μήνα.

3.1.4 Ανεξαρτησία

Τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών είναι υπεύθυνοι να τηρούν την αρχή της ανεξαρτησίας²⁶ χωρίς όμως να έχουν σκοπό να επηρεάσουν τα μέλη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή ακόμη και των εθνικών κεντρικών τραπεζών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Η ανεξάρτητη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας διαθέτει νομική προσωπικότητα και δικά της όργανα, μπορεί και εκδίδει κανονισμούς, λαμβάνει αποφάσεις και διατυπώνει συστάσεις προκειμένου να ικανοποιήσει τα συμφέροντα της ενώ παράλληλα της παρέχεται το δικαίωμα να μπορεί να δημοσιεύει τις αποφάσεις αυτές. Επίσης, σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων και των αποφάσεων της, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκδίδει πρόστιμα ή χρηματικές ποινές στις επιχειρήσεις.

²⁵ <http://www.ecb.europa.eu/ecb/orga/decisions/ssm/html/index.el.html>

²⁶ Πλιάκος, Α. (2012), Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

Η αρχή της ανεξάρτητης λειτουργίας αναφέρεται και στους διοικητές των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Η εθνική νομοθεσία προσαρμόζεται με τις συνθήκες και το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, οι εθνικές τράπεζες ενεργούν υπό τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με θητεία τουλάχιστον 5 χρόνων.

3.2 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο²⁷ αποτελεί το νομοθετικό σώμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι πολίτες της εκλέγουν το όργανο αυτό, κάθε 5 χρόνια με γενικές εκλογές που πραγματοποιούνται σε όλα τα κράτη μέλη την ίδια χρονική περίοδο. Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι να συμμετέχει στην νομοθετική διαδικασία, να εγκρίνει τον κοινοτικό προϋπολογισμό και να έχει το δικαίωμα να ελέγχει τα κοινοτικά όργανα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Η ολομέλεια του Κοινοβουλίου πραγματοποιεί συνεδριάσεις μίας εβδομάδας για κάθε μήνα στο Στρασβούργο ενώ οι έκτακτες σύνοδοι και οι επίτροποι παρεμβρίσκονται στις Βρυξέλες προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις δικές τους συναντήσεις.

3.2.1 Αρμοδιότητες

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί τις νομοθετικές, τις εποπτικές και τις δημοσιονομικές αρμοδιότητες²⁸.

- Στις νομοθετικές αρμοδιότητες το Κοινοβούλιο σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφασίζουν για τις νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμη λαμβάνει αποφάσεις για διεθνείς συμφωνίες όπου εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία και που έχουν σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για θέματα διεύρυνσης, το Κοινοβούλιο εξετάζει το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής

²⁷ https://el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Κοινοβούλιο

²⁸ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_el

και του αναγνωρίζεται η εξουσία να της ζητήσει να υποβάλλει κατάλληλες προτάσεις για να υλοποιηθούν οι συνθήκες όμως η Επιτροπή ενδέχεται να μην δεχτεί αυτήν την πρόταση και να υποβάλλει στο Κοινοβούλιο τους λόγους άρνησης.

- Στις εποπτικές αρμοδιότητες το Κοινοβούλιο ασκεί σε όλα τα όργανα δημοκρατικό έλεγχο, εκλέγουν μεταξύ των μελών του, τον πρόεδρο της Επιτροπής και εγκρίνουν τα μέλη των Επιτρόπων οι οποίοι είναι 28 μαζί με τον πρόεδρο και τους αντιπροέδρους όπου κάθε Επίτροπος ασχολείται με συγκεκριμένους τομείς πολιτικής. Επίσης έχει τη δυνατότητα να ασχολείται με την εκτέλεση του προϋπολογισμού, παρακολουθεί τις εκλογικές διαδικασίες, παρεμβρίσκονται σε συνεδριάσεις με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για θέματα νομισματικής πολιτικής, δημιουργεί εξεταστικές επιτροπές προκειμένου να συζητήσουν τις αναφορές των πολιτών και υποβάλλει ερωτήσεις στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο.

- Οι τελευταίες αρμοδιότητες είναι οι δημοσιονομικές που έχουν σκοπό να συνθέτουν τον ετήσιο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεργασία με το Συμβούλιο, με την παρέμβαση μιας επιτροπής συνδιαλλαγής. Ο προϋπολογισμός τηρείται για 5 χρόνια στο δημοσιονομικό πλαίσιο το οποίο αποφασίζετε ομόφωνα από το Συμβούλιο αλλά και με την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

3.2.2 Σύμβαση

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η οποία ορίζει ότι «το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απαρτίζεται από αντιπροσώπους των πολιτών της Ένωσης». Ο αριθμός των αντιπροσώπων²⁹ εξαρτάται από τον πληθυσμό κάθε κράτους μέλους, η εκπροσώπηση αυτή γίνεται σύμφωνα με την αρχή της φθίνουσας αναλογικότητας όπου κάθε χώρα θα πρέπει να έχει τουλάχιστον από 6 έως 96 ευρωβουλευτές όμως σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τους 751 μαζί με τον πρόεδρο.

²⁹ Πλιάκος, Α. (2012), Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

Ο αριθμός των αντιπροσώπων κατά κράτος μέλος σήμερα είναι :

ΧΩΡΑ ΜΕΛΟΣ	ΕΔΡΕΣ	ΧΩΡΑ ΜΕΛΟΣ	ΕΔΡΕΣ
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	99	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	25
ΕΣΘΟΝΙΑ ΚΥΠΡΟΣ ΜΑΛΤΑ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6	ΒΕΛΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑ ΟΥΓΓΑΡΙΑ ΤΣΕΧΙΑ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	22
ΙΣΠΑΝΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑ	50	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΑΥΣΤΡΙΑ	17
ΓΑΛΛΙΑ ΙΤΑΛΙΑ ΗΝ.ΒΑΣΙΛΕΙΟ	72	ΔΑΝΙΑ ΣΛΟΒΑΚΙΑ ΦΙΛΑΝΔΙΑ	13
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	33	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ ΙΡΛΑΝΔΙΑ	12
ΣΟΥΗΔΙΑ	18	ΛΕΤΟΝΙΑ	8

Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκλέγονται για 5 έτη με άμεση, καθολική, ελεύθερη και μυστική ψηφοφορία. Οι εκλογές αυτές πραγματοποιούνται την ίδια χρονική στιγμή από όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης χωρίς όμως να εφαρμόζουν ένα ενιαίο εκλογικό σύστημα που θα τους εξασφάλιζε τη δυνατότητα να μην συμμετάσχουν στο εθνικό πολιτικό σύστημα. Όμως τα κράτη μέλη θεσπίζουν νομοθεσίες προκειμένου το Κοινοβούλιο να μπορεί να εκλέξει τους ευρωβουλευτές.

3.2.3 Λειτουργία

Η αποτελεσματική λειτουργία³⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει καθοριστική σημασία στην ανάπτυξη του ρόλου του, στο σύστημα αρμοδιοτήτων και εξουσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συνθήκες ορίζουν τους κανόνες οργάνωσης και λειτουργίας αφού το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψηφίζει «αποφασίζοντας με την πλειοψηφία των μελών του.»

Το Κοινοβούλιο με την πλειοψηφία των μελών του δημιουργεί κοινοβουλευτικές επιτροπές. Στην περίπτωση που δημιουργηθεί προσωρινή επιτροπή είναι υπεύθυνη να ασχολείται με τις παραβιάσεις του Δικαίου της Ένωσης ή με την κακή διοίκηση και παύει να ισχύει από την στιγμή που καταθέτει την έκθεση της. Οι επιτροπές³¹ προετοιμάζουν την νομοθεσία και τις εργασίες της ολομέλειας. Το Κοινοβούλιο έχει 20 επιτροπές και 2 υποεπιτροπές που διακρίνονται στους βουλευτές και στις πολιτικές ομάδες. Είναι καθήκον τους να ασχολούνται με το νομοσχέδιο είτε να το βελτιώσουν με τροποποιήσεις είτε να το απορρίψουν ενώ οι επιτροπές συζητούν μεταξύ τους νομοθετικές προτάσεις.

Στην περίπτωση έγκρισης της νομοθεσίας, καλούνται οι βουλευτές να διεξάγουν το σύστημα της ψηφοφορίας για να οριστικοποιήσουν και να εγκρίνουν το νομοσχέδιο μαζί με τις τροποποιήσεις του. Έτσι λοιπόν, η σύνοδος ολομέλειας διεξάγεται κάθε μήνα με διάρκεια 4 ημερών στο Στρασβούργο εκτός όμως από ορισμένες περιπτώσεις που πραγματοποιούνται συμπληρωματικές σύνοδοι στις Βρυξέλες.

³⁰ Πλιάκος, Α. (2012), Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

³¹ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-parliament_el

3.2.4 Οργάνωση

Στην οργάνωση συμμετέχουν διάφορα όργανα τα οποία είναι :

Πρόεδρος

Ο πρόεδρος³² ασκεί το έργο του για 2,5 χρόνια και η θητεία του μπορεί να ανανεωθεί. Ο ρόλος του προέδρου είναι να εκπροσωπεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξωτερικά αλλά και στις σχέσεις του με τα άλλα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρέπει να ασχολείται με τις εργασίες του, τις συζητήσεις στην ολομέλεια και να τηρεί τον κανονισμό, σε κάθε συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου θα πρέπει να αναφέρονται οι απόψεις και οι ανησυχίες των μελών του, εφόσον εγκρίνουν τον ετήσιο προϋπολογισμό θα πρέπει ο πρόεδρος να τον υπογράψει και σε συνεργασία με τον πρόεδρο του Συμβουλίου υπογράφουν όλες τις νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Όπως αναφερθήκαμε παραπάνω, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμμετέχουν 751 βουλευτές³³ οι οποίοι εκλέγονται με ψηφοφορία για 5 χρόνια. Κάθε χώρα θα πρέπει να τηρεί τη μυστικότητα της κάθε ψήφου και την ισότητα των δύο φίλων. Στις εκλογές υπάρχει αναλογική εκπροσώπηση, οι έδρες εξαρτώνται από τον πληθυσμό κάθε κράτους μέλους και οι ομάδες των βουλευτών συγκροτούνται με βάση την πολιτική τους τοποθέτηση.

Πολιτικές ομάδες

Οι πολιτικές ομάδες³⁴ οργανώνονται με βάση την πολιτική τους τοποθέτηση, ανήκουν 8 πολιτικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όπου σε κάθε ομάδα συμμετέχουν τουλάχιστον 25 βουλευτές για να μπορεί να δημιουργηθεί μία ομάδα. Η ένταξη των βουλευτών στις πολιτικές ομάδες είναι περιορισμένη δηλαδή είτε θα πρέπει να συμμετέχουν σε μία μόνο ομάδα είτε

³² <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/20150201PVL00010/Οργάνωση>

³³ <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/20150201PVL00010/Οργάνωση>

³⁴ <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/20150201PVL00010/Οργάνωση>

θα υπάρχουν βουλευτές οι οποίοι δεν θα εντάσσονται σε καμία πολιτική ομάδα και θα ανήκουν στην περίπτωση των μη εγγεγραμμένων βουλευτών.

Κάθε πολιτική ομάδα διαθέτει έναν πρόεδρο ή 2 συμπροέδρους κατά εξαίρεση, ένα προεδρείο και μία γραμματεία. Ύστερα από συζήτηση των προέδρων καθορίζουν ότι οι βουλευτές θα πρέπει να έχουν συγκεκριμένες θέσεις μέσα στην αίθουσα των συνεδριάσεων, αυτό όμως εξαρτάται από την πολιτική τους τοποθέτηση από τα αριστερά προς τα δεξιά. Επίσης, οι πολιτικές ομάδες μελετούν τις εκθέσεις των επιτρόπων που περιλαμβάνουν αιτιολογικές σκέψεις, την προτεινόμενη θέση και υποβάλλουν τροπολογίες προκειμένου να ικανοποιούν τις εργασίες της ολομέλειας και τέλος οι βουλευτές μπορούν να ψηφίζουν ελεύθερα.

Επιτροπές

Υπάρχουν 20 κοινοβουλευτικές επιτροπές³⁵, συνθέτονται από 25 έως 71 βουλευτές, τον πρόεδρο, το προεδρείο και τη γραμματεία η κάθε ομάδα. Οι βουλευτές ασχολούνται με συγκεκριμένους τομείς πολιτικής για να μπορούν να προετοιμάζουν τις εργασίες της ολομέλειας. Πέρα από τις μόνιμες επιτροπές υπάρχουν και οι προσωρινές που εξετάζουν ειδικά θέματα, παραβιάσεις ή περιπτώσεις κακής εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου. Οι επιτροπές ασχολούνται με τις νομοθετικές προτάσεις και εκθέσεις, η Επιτροπή μαζί με το Συμβούλιο καταβάλλουν προτάσεις προκειμένου να συζητηθούν από τις επιτροπές και στην περίπτωση που δεν πληρούν τις απαιτήσεις τους ίσως να χρειάζεται να συντάσσουν εκθέσεις και να τις υποβάλλουν στην ολομέλεια.

Αντιπροσωπείες

Οι αντιπροσωπείες³⁶ συμβάλλουν στην διατήρηση των σχέσεων και στην ανταλλαγή πληροφοριών με τα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια των τρίτων χωρών. Μπορεί επίσης μέσω των αντιπροσωπειών να συμβάλλουν στην εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο εξωτερικό και στην προώθηση των αρχών της ελευθερίας, της δημοκρατίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Οι αντιπροσωπείες διακρίνονται σε μικτές κοινοβουλευτικές επιτροπές, σε κοινοβουλευτικές επιτροπές

³⁵ <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/20150201PVL00010/Οργάνωση>

³⁶ <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/20150201PVL00010/Οργάνωση>

συνεργασίας, σε άλλες διακοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες και σε αντιπροσωπείες πολυμερείς κοινοβουλευτικές συνελεύσεις.

Πολιτικά όργανα

Οι εργασίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ο προγραμματισμός του νομοθετικού έργου, ο κανονισμός του, τα διοικητικά, οικονομικά, τα οργανωτικά θέματα και θέματα προσωπικού ανήκουν στις αρμοδιότητες³⁷ των πολιτικών οργάνων.

Διακομματικές ομάδες

Οι διακομματικές ομάδες³⁸ έχουν δημιουργηθεί από διάφορους βουλευτές προκειμένου να ανταλλάξουν άτυπα απόψεις για ορισμένα θέματα χωρίς όμως να συντρέχουν απόλυτα με εκείνες του Κοινοβουλίου και να ενισχύσουν τις σχέσεις των βουλευτών και των πολιτών.

Στις 16 Σεπτεμβρίου 1999, θέσπισαν εσωτερικούς κανόνες που αναφέρουν τον τρόπο σύστασης κάθε κοινοβουλευτικής ομάδας και τους κανόνες λειτουργίας των διακομματικών ομάδων από τη Διάσκεψη των Προέδρων. Οι πρόεδροι είναι υποχρεωμένοι να αναφέρουν οποιαδήποτε βοήθεια λαμβάνουν είτε οικονομική είτε σε είδος εφόσον ισχύουν τα ίδια κριτήρια με τους βουλευτές. Οι δηλώσεις πρέπει να δημοσιεύονται κάθε χρόνο.

3.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή³⁹ ιδρύθηκε το 1951 με έδρα στις Βρυξέλες. Η Επιτροπή είναι ένα όργανο το οποίο διαθέτει αντιπροσωπείες σε όλα τα κράτη μέλη. Αποτελεί ένα ανεξάρτητο εκτελεστικό όργανο το οποίο επιδιώκει να διαφυλάσσει τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γι' αυτό ο σκοπός της Επιτροπής είναι να συνθέτει προτάσεις για μια νέα ευρωπαϊκή νομοθεσία και να τις υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα έχει την ευθύνη για την εφαρμογή των κοινών πολιτικών, την υλοποίηση των προτάσεων για να εφαρμόζεται η

³⁷ <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/20150201PVL00010/Οργάνωση>

³⁸ <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el/20150201PVL00010/Οργάνωση>

³⁹ https://el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκή_Επιτροπή

ευρωπαϊκή νομοθεσία, την διαχείριση των προγραμμάτων και τον οικονομικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.3.1 Σύνθεση

Στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχουν⁴⁰ τα μέλη των κρατών μελών δηλαδή 28 επίτροποι των οποίων η θητεία είναι 5 χρόνια. Οι 28 επίτροποι αποτελούνται από 5 αντιπρόεδρους, 20 επιτρόπους, τον πρώτο αντιπρόεδρο και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και από τον πρόεδρο⁴¹ της Επιτροπής, ο οποίος καθορίζει τις πολιτικές κατευθύνσεις της Επιτροπής και την εκπροσώπηση της. Όλα τα μέλη είναι ενεργά μέσα στην Επιτροπή, έχουν ίσα δικαιώματα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, λαμβάνουν τις αποφάσεις από κοινού και έχουν ίση ευθύνη.

3.3.2 Αρμοδιότητες

Οι αρμοδιότητες⁴² της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι :

- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ως αρμοδιότητα να προτείνει νομοθετικές πράξεις και να τις υποβάλλει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο προκειμένου να τις εγκρίνουν, με σκοπό να ικανοποιούν τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των πολιτών αλλά και για να αντιμετωπίζουν προβλήματα.
- Διαχειρίζεται τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατανέμει τους χρηματοδοτικούς πόρους της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ασχολείται με τα οικονομικά θέματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως οι δαπάνες, ο ετήσιος προϋπολογισμός.
- Επίσης, χαρακτηρίζεται ως «θεματοφύλακας των Συνθηκών» αφού είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Ο σκοπός αυτής της

⁴⁰ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_el

⁴¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV%3Ao10004>

⁴² https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_el

αρμοδιότητας είναι να διασφαλίσει την τήρηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και την εφαρμογή της από όλα τα κράτη μέλη, γι' αυτό σε αυτό τον σκοπό συμβάλλει και το Δικαστήριο γιατί στην περίπτωση παραβίασης από ένα μέλος, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να απευθυνθεί στο Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

- Άλλη μία αρμοδιότητα είναι η εξωτερική εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης την οποία εξασφαλίζει η Επιτροπή σε όλες τις χώρες, σε διεθνείς οργανισμούς ειδικότερα στους τομείς της εμπορικής πολιτικής και της ανθρωπιστικής βοήθειας εκτός της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας και σε άλλων περιπτώσεων που προβλέπονται από τις Συνθήκες. Καθώς η Επιτροπή διαπραγματεύεται και διεθνείς συμφωνίες.

3.3.3 Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Όλοι οι επίτροποι παρεμβρίσκονται στην συνεδρίαση προς όφελος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη διαδικασία λήψης αποφάσεων⁴³ συμμετέχουν όλοι οι επίτροποι, συζητούν τις προτάσεις μεταξύ τους με αποτέλεσμα να λαμβάνουν αποφάσεις, έχουν ίση συλλογική ευθύνη και εξουσία λήψης αποφάσεων όμως υπάρχουν ορισμένες περιπτώσεις που ένα μέλος της επιτροπής να έχει στην κατοχή του εξουσιοδότηση για μεμονωμένη εξουσία λήψης αποφάσεων. Οι αντιπρόεδροι μαζί με τους επιτρόπους έχουν συντονιστικό ρόλο για να μπορούν να διοικούν τις εργασίες τους αλλά και για να υπάρχει συνοχή μεταξύ των μελών των επιτρόπων θα πρέπει να κατανέμουν τις προτεραιότητες. Στη συνέχεια ανακοινώνουν τις προτάσεις στα μέλη των επιτρόπων οι οποίοι θα πρέπει να αποφασίσουν είτε συναινετικά είτε μέσω της απλής πλειοψηφίας εφόσον χρειαστεί ψηφοφορία.

Πάλι χρειάζεται να πραγματοποιούν συνεδριάσεις για να μπορούν οι επίτροποι να εγκρίνουν τα νομοσχέδια προτού παρουσιάσουν την τελική πρόταση στο Συμβούλιο και στο Κοινοβούλιο.

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων αποτελείται από 4 διαδικασίες⁴⁴.

⁴³ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_el

⁴⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=URISERV%3A010004>

Η Επιτροπή λαμβάνει τις αποφάσεις της με την προφορική διαδικασία, τα μέλη της Επιτροπής συζητούν κατά την διάρκεια της συνεδρίασης και λαμβάνουν ταυτόχρονα τις αποφάσεις και με την γραπτή διαδικασία εμφανίζεται εγγράφως η συμφωνία σύμφωνα με την νομική υπηρεσία και τις υπηρεσίες που έχουν ορίσει. Ακόμα άλλη μία διαδικασία είναι της εξουσιοδότησης όπου η Επιτροπή εξουσιοδοτεί ένα ή περισσότερα μέλη για να παίρνουν διοικητικά μέτρα και να ενεργούν προς όφελος της και η τελευταία διαδικασία είναι της μεταβίβασης σε αυτή την διαδικασία μεταβιβάζουν τα διοικητικά μέτρα στους γενικούς διευθυντές και στους προϊσταμένους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ & ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Τα δύο τελευταία κύρια θεσμικά όργανα είναι το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι ένα ανεξάρτητο όργανο το οποίο έχει ως ιδιότητα να ελέγχει τα οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να παρακολουθεί την σωστή διαχείριση του προϋπολογισμού ελέγχοντας με αυτόν τον τρόπο τα έσοδα και τις δαπάνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη δημοσιονομική διαχείριση και γενικότερα την οικονομική κατάσταση της Ένωσης αλλά και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα στους τομείς αυτούς.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο απαρτίζεται από 28 μέλη διότι συμμετέχουν όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα μέλη αυτά διορίζονται από το Συμβούλιο της με διάρκεια θητείας 6 χρόνων τα οποία μεταξύ τους εκλέγουν τον πρόεδρο τους αλλά συμμετέχει και ο γενικός γραμματέας μαζί με τους υπαλλήλους.

Επίσης είναι υπεύθυνο να ασκεί κάποιες αρμοδιότητες όπως ο έλεγχος της οικονομικής κατάστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των προσώπων που επιδιώκουν να παραλάβουν ευρωπαϊκά κονδύλια, να συντάσσει εκθέσεις ελέγχου, να εντοπίζει την απάτη, να μεταβιβάζει απόψεις στους πολιτικούς αρχηγούς και να δημοσιεύει απόψεις και έγγραφα που αφορούν την δημοσιονομική διαχείριση.

Στη συνέχεια το Συνέδριο για να λειτουργήσει ορθά οφείλει να ελέγχει τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς όπου και τα δύο πρέπει να συνεργαστούν για να ελέγξουν τα κράτη μέλη, γι' αυτό χρησιμοποιεί τρία είδη ελέγχου τον δημοσιονομικό έλεγχο, τον έλεγχο συμμόρφωσης και τον έλεγχο απόδοσης. Βέβαια για να ελεγχθεί σωστά ο έλεγχος υπόκειται από κάποια στάδια. Τέλος το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο οργανώνεται από πέντε τμήματα. Τα τέσσερα τμήματα ασχολούνται με την ίδια ιδιότητα ενώ το πέμπτο με άλλη αλλά στο σύνολο επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, να εγκρίνουν τις ειδικές εκθέσεις, τις ειδικές ετήσιες εκθέσεις και τις ετήσιες εκθέσεις.

Το τελευταίο θεσμικό όργανο είναι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο ιδρύθηκε για να εφαρμόζει το δίκαιο σε όλα τα κράτη μέλη. Είναι ένα Δικαστήριο που έχει δικαστική εξουσία και μπορεί να διευθετήσει νομικά θέματα ανάμεσα στις εθνικές κυβερνήσεις και στα όργανα της Ένωσης αλλά και να ασχολείται με υποθέσεις που αφορούν τους πολίτες.

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαρτίζεται από το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο. Στο Δικαστήριο συμμετέχει ένας δικαστής από κάθε κράτος μέλος και έντεκα γενικοί εισαγγελείς που υπάρχουν μέσα στην αίθουσα του Δικαστηρίου ενώ στο Γενικό Δικαστήριο συμμετέχει ένας τουλάχιστον δικαστής ανά κράτος μέλος και στα δύο Δικαστήρια τα μέλη έχουν 6 χρόνια θητεία.

Επίσης έχουν και αρμοδιότητες, το Δικαστήριο ελέγχει την εφαρμογή του δικαίου γι' αυτό και ερμηνεύει κανόνες για να τηρούν τα εθνικά δικαστήρια το δίκαιο, επιβάλλει το δίκαιο στα κράτη μέλη, κρίνει τη νομιμότητα των πράξεων, διασφαλίζει την ανάληψη δράσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτεί αποζημίωση και επιβάλλει κυρώσεις στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκδικάζει υποθέσεις που αναφέρονται στις προσφυγές των φυσικών προσώπων, επιχειρήσεων ή οργανισμών που υποβάλλουν ακύρωση των πράξεων, στις προσφυγές των κρατών μελών κατά της Επιτροπής και κατά του Συμβουλίου, με τις αγωγές σχετικά με τις συμβάσεις και αποκατάστασης των ζημιών και με τις αιτήσεις αναιρέσεως.

Παράλληλα τα δύο Δικαστήρια έχουν ίδια διαδικασία αφού αποτελείται από ένα έγγραφο και μετά από ένα προφορικό στάδιο. Δηλαδή στο έγγραφο στάδιο διεξάγεται η διαδικασία της γραπτής κατάθεσης του υπαίτιου και στη συνέχεια το προφορικό στάδιο αναφέρεται στις συζητήσεις που κάνει η έδρα των δικαστών με τους δικηγόρους και με τους παρεμβαίνοντες δημόσια με παρόντες και το κοινό. Καθώς το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο συμμετέχουν σε διάφορα θέματα.

4.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο⁴⁵ συμμετέχει στη σύνθεση των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ίδρυση του πραγματοποιήθηκε το 1977, χαρακτηρίζεται ως ανεξάρτητη εξωτερική ελεγκτική αρχή διότι επιδιώκει να ικανοποιεί τα συμφέροντα προς όφελος των φορολογούμενων πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σκοπός⁴⁶ του είναι να ελέγχει τα οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προέρχονται από τα χρήματα των πολιτών της, με την σωστή διαχείριση του προϋπολογισμού της, καθώς παράλληλα μπορεί να ελέγχει κάθε πρόσωπο και οργανισμό που χρησιμοποιεί τους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.1.1 Αποστολή

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει ως αποστολή⁴⁷ να παρακολουθεί και να ελέγχει την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης ως προς την είσπραξη, την καταβολή και καταχώρηση των εσόδων και των εξόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη δημοσιονομική διαχείριση προκειμένου να εξασφαλιστεί η οικονομική, αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά έχει και την υποχρέωση πέρα από τις οικονομικές καταστάσεις να ελέγχει συχνά και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα γι' αυτές.

Αφού ολοκληρωθούν οι έλεγχοι συντάσσουν μία έκθεση για να ενημερώσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις κυβερνήσεις, για να τους βοηθήσουν στην επίλυση προβλημάτων. Παρόλα αυτά το Συνέδριο για να μπορεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του θα πρέπει να είναι ένα ανεξάρτητο θεσμικό όργανο που να διατηρεί επαφές και με τα άλλα όργανα.

Άλλη μία αποστολή είναι να καταθέτει μία έκθεση ελέγχου κάθε χρόνο που να αναφέρεται στην οικονομική κατάσταση του προηγούμενου έτους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο προκειμένου να την αξιολογήσουν ως προς την διαχείριση του προϋπολογισμού. Εάν την εγκρίνουν, το Συνέδριο

⁴⁵ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-court-auditors_el

⁴⁶ https://el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Ελεγκτικό_Συνέδριο

⁴⁷ https://el.wikipedia.org/wiki/Ευρωπαϊκό_Ελεγκτικό_Συνέδριο

τους παραχωρεί μία δήλωση αξιοπιστίας που να αναφέρεται στην αποτελεσματική αξιοποίηση των χρημάτων. Στο τέλος όλης αυτής της διαδικασίας το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ανακοινώνει τις εκθέσεις και στους ευρωπαίους πολίτες.

4.1.2 Σύμβαση

Κάθε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκπροσωπείται⁴⁸ από ένα μέλος της, το οποίο θα συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Τα μέλη αυτά διορίζονται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεργασία με το Κοινοβούλιο και έχουν 6 χρόνια θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί. Τα μέλη του Συνεδρίου εκλέγουν μεταξύ τους, τον πρόεδρο τους, καθώς μπορεί να ανανεωθεί η θέση του προέδρου κάθε 3 χρόνια. Συνεπώς, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο απαρτίζεται από τον πρόεδρο του Συνεδρίου, τον γραμματέα, τα μέλη του και τους υπαλλήλους.

4.1.3 Αρμοδιότητες

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι αρμόδιο στις εξής εργασίες⁴⁹:

- Καθήκον του είναι να ελέγχει την οικονομική κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης έτσι ώστε να χρησιμοποιούνται σωστά και αποτελεσματικά οι πόροι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ελέγχει επίσης το πρόσωπο και τον φορέα που ζητά βοήθεια από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να παραλάβουν κονδύλια.
- Συντάσσει εκθέσεις ελέγχου για να ανακοινώνει αποτελέσματα και συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τις κυβερνήσεις.
- Πρέπει να εντοπίζει τις περιπτώσεις που υπάρχει απάτη, διαφθορά και γενικότερα μία παράνομη δραστηριότητα και να την ανακοινώσει στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης.

⁴⁸ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-court-auditors_el

⁴⁹ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-court-auditors_el

- Πρώτα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξετάζει την έκθεση που συντάσσει το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και για το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μετά ακολουθεί την τήρηση του προϋπολογισμού από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Μεταβιβάζουν τις απόψεις στους πολιτικούς αρχηγούς από τους εμπειρογνώμονες που αφορούν τα ευρωπαϊκά κονδύλια και την λογοδοσία προς τους πολίτες.
- Τέλος δημοσιεύει απόψεις για νομοθετικές πράξεις, έγγραφα θέσεων, αναλύσεις και άλλες δημοσιεύσεις που αποσκοπούν στη δημοσιονομική διαχείριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.1.4 Λειτουργία

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο για να λειτουργεί⁵⁰ ορθά οφείλει να ελέγχει τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους οργανισμούς που λειτουργούν προς όφελος της Ένωσης αφού ασχολούνται με τα οικονομικά της. Πρόκειται για ένα είδος ελέγχου που διεξάγεται συνέχεια συνήθως πριν το κλείσιμο του τρέχοντος οικονομικού έτους.

Για να πραγματοποιηθεί ο έλεγχος στα κράτη μέλη πρέπει τα εθνικά όργανα και υπηρεσίες να συνεργαστούν, διότι σε κάθε παράπτωμα που εντοπίζεται πρέπει να συντάσσουν μία αναφορά όπου με αυτόν τον τρόπο το Συνέδριο ενημερώνεται προκειμένου να το αντιμετωπίσουν ώστε να φέρει εις πέρας την αποστολή του.

Γι' αυτό το λόγω χρησιμοποιεί τρία είδη ελέγχου⁵¹:

Δημοσιονομικό έλεγχο: με αυτόν τον τρόπο ελέγχει κατά πόσον οι λογαριασμοί αποτυπώνουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα και την ταμειακή ροή του οικονομικού έτους και γενικότερα την οικονομική κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έλεγχο συμμόρφωσης: ελέγχει τη νομιμότητα των οικονομικών συναλλαγών διότι αυτές οι οικονομικές πράξεις θα πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με ένα νομικό πλαίσιο.

⁵⁰ http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuld=FTU_1.3.12.html

⁵¹ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-court-auditors_el

Έλεγχο απόδοσης: ελέγχει την δυνατότητα των ευρωπαϊκών ταμείων να μπορούν να ανταποκρίνονται στους στόχους τους χρησιμοποιώντας όσο το δυνατόν λιγότερους πόρους με τον πιο οικονομικό τρόπο.

Επειδή ο έλεγχος είναι αρκετά δύσκολος και πρέπει να έχει στην κατοχή του αρκετούς πόρους για να πραγματοποιηθεί ο ρόλος του, τότε ο έλεγχος απαιτείται να ελεγχθεί διεξοδικά περνώντας από κάποια στάδια⁵².

Ξεκινώντας με έναν προγραμματισμό για να εντοπίσουμε πρώτα τις ανάγκες και τους κινδύνους του ελέγχου, μετά κάνουμε μία μελέτη επάνω στην πρόταση, συντάσσουμε ένα υπόμνημα για να μας βοηθήσει στα στάδια του ελέγχου, στη συνέχεια υλοποιούμε ελεγκτικές εργασίες για συγκεντρώσουμε αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου, τα μέλη που συμμετέχουν στον έλεγχο καλούνται να συνεδριάσουν μεταξύ τους για να συζητήσουν τα περιστατικά καθώς και να επιλύσουν τυχόν αμφιβολίες, αργότερα αφού έχει τελειώσει όλη αυτήν την διαδικασία παρουσιάζουν τα συμπεράσματα του ελέγχου με τη δημοσίευση της έκθεσης και τέλος διατηρούν μία παρακολούθηση μετά από 2 ή 3 χρόνια.

4.1.5 Οργάνωση

Η οργάνωση⁵³ του συνθέτετε από πέντε τμήματα, τα τέσσερα τμήματα έχουν την ευθύνη να ασχολούνται με τις δαπάνες και με τα έσοδα και το πέμπτο τμήμα ασχολείται με τον συντονισμό, την αξιολόγηση, τη διασφάλιση και την ανάπτυξη. Ταυτόχρονα και τα πέντε τμήματα πρέπει να εγκρίνουν ειδικές εκθέσεις οι οποίες δείχνουν τα αποτελέσματα επιλεγμένων ελέγχων επιδόσεων και συμμόρφωσης του Συνεδρίου επί συγκεκριμένων τομέων του προϋπολογισμού ή επί συγκεκριμένων διαχειριστικών ζητημάτων, ειδικές ετήσιες εκθέσεις και απόψεις που αναφέρονται στους ετήσιους δημοσιονομικούς ελέγχους ενώ παράλληλα πρέπει να εκφράζουν τις παρατηρήσεις τους στις ετήσιες εκθέσεις σε θέματα προϋπολογισμού προκειμένου να εγκριθούν από την ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου.

⁵² <http://www.eca.europa.eu/el/Pages/AuditingActivities.aspx>

⁵³ http://www.europarl.europa.eu/atyourservice/el/displayFtu.html?ftuId=FTU_1.3.12.html

Εφόσον δημιουργηθούν οι ετήσιες εκθέσεις, η ολομέλεια του Συνεδρίου συνεδριάζει δύο φορές το μήνα με όλα τα μέλη του με σκοπό να συζητήσουν και να εγκρίνουν τα σχετικά έγγραφα.

4.2 ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Στις 13 Δεκεμβρίου του 2007, υπογράφηκε στη Συνθήκη της Λισαβόνας η ύπαρξη του Δικαστηρίου,⁵⁴ όμως η Συνθήκη άρχισε να έχει ισχύει από 1 Δεκεμβρίου του 2009 με αποτέλεσμα να ιδρύεται το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο είναι γνωστό ως Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ή πρώην Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Έχει ως σκοπό⁵⁵ να διαφυλάσσει και να εφαρμόσει το δίκαιο προκειμένου να χρησιμοποιείται ίσο δίκαιο σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς να υπάρχουν άνισες κατανομές του δικαίου και να δημιουργούνται προστριβές, το Δικαστήριο εφόσον έχει δικαστική εξουσία μπορεί να διευθετήσει νομικά ζητήματα που υπάρχουν μεταξύ στις εθνικές κυβερνήσεις και στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως έχει και το δικαίωμα να προστατεύσει τα δικαιώματα των ιδιωτών, των επιχειρήσεων και των οργανισμών εφόσον του ζητηθεί, στην περίπτωση που κάποιο όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραβιάσει τα δικαιώματα τους.

4.2.1 Σύνθεση

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαρτίζεται από το Δικαστήριο και από το Γενικό Δικαστήριο.

Στο Δικαστήριο συμμετέχει⁵⁶ ένας δικαστής από κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρα προκύπτουν 28 δικαστές και 11 γενικοί εισαγγελείς, για να μπορούν να διευθετούν τις υποθέσεις που ανάγονται μέσα στο Δικαστήριο δίνοντας με αυτόν τον τρόπο νομικές συμβουλές. Τα μέλη διορίζονται από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με διάρκεια θητείας τους 6 χρόνια.

⁵⁴ https://el.wikipedia.org/wiki/Δικαστήριο_της_Ευρωπαϊκής_Ένωσης

⁵⁵ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_el

⁵⁶ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/court-justice_el

Στο Γενικό Δικαστήριο συμμετέχει⁵⁷ ένας τουλάχιστον δικαστής ανά κράτος μέλος, σήμερα είναι 47 δικαστές (παλαιότερα ήταν 44 και το 2019 θα αυξηθούν σε 56 δικαστές). Τα μέλη διορίζονται κατόπιν κοινής συμφωνίας όπως συμβαίνει και στο Δικαστήριο από τις κυβερνήσεις των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν 6 χρόνια θητεία η οποία είναι ανανεώσιμη ακόμα οι δικαστές σε κάθε Δικαστήριο εκλέγουν ανά μεταξύ τους τον πρόεδρο με 3 έτη θητείας και τον γραμματέα με 6 έτη θητείας.

4.2.2 Αρμοδιότητες

Το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο διαθέτουν αρμοδιότητες, οι οποίες είναι οι εξής :

Το Δικαστήριο έχει ως αρμοδιότητα⁵⁸ να ελέγχει την εφαρμογή του δικαίου μεταξύ των οργάνων και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Ερμηνεύει κανόνες του Ευρωπαϊκού Δικαίου γιατί τα εθνικά δικαστήρια από όλα τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούν το δίκαιο διότι υπάρχει περίπτωση ένα εθνικό δικαστήριο να έχει αμφιβολίες στην ερμηνεία ή στην ισχύ του ευρωπαϊκού νόμου με αποτέλεσμα να απευθυνθεί στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στέλλοντας ένα προδικαστικό ερώτημα προκειμένου να του εξηγήσουν την σωστή ερμηνεία του κανόνα.

- Επιβάλλει το δίκαιο στα κράτη μέλη γιατί δεν εφαρμόζουν το κοινοτικό δίκαιο και έτσι η Επιτροπή ή κάποιο άλλο κράτος μέλος μπορεί να προσφύγει εναντίον του στο Δικαστήριο. Σε μία παράβαση ποικίλουν οι λόγοι που μπορεί να δημιουργηθεί όπως η έκδοση ενός νόμου που είναι αντίθετος με το κοινοτικό δίκαιο σε κάθε περίπτωση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αυτό που έχει την εξουσία να ορίζει εάν υπάρχει παράβαση ή όχι. Το κράτος μέλος το οποίο έχει παραβεί το δίκαιο πρέπει να προβεί σε απαραίτητες ενέργειες για να διορθώσει την παράβαση εάν δεν συμμορφωθεί υπάρχει περίπτωση να ξαναπροσφύγει που μπορεί να οδηγήσει στην επιβολή προστίμου.

⁵⁷ https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7033/el/

⁵⁸ https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/courtjustice_el

- Κρίνει τη νομιμότητα των πράξεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν το κράτος μέλος παραβιάζει το δίκαιο έχει την ευκαιρία να ασκήσει αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Δικαστηρίου. Ενώ όταν οι ιδιώτες επιδιώκουν την αίτηση ακύρωσης και τα κράτη μέλη θέλουν να στραφούν εναντίον της Επιτροπής τότε σε αυτήν την περίπτωση ασκούν την αίτηση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.

- Διασφαλίζει την ανάληψη δράσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση δηλαδή στην περίπτωση που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παραλείψουν να πάρουν αποφάσεις τότε τα κράτη μέλη, τα άλλα θεσμικά όργανα, οι ιδιώτες και οι επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα να τους καταγγείλουν στο Δικαστήριο.

- Τέλος, όταν ένα πρόσωπο ή μια επιχείρηση έχει πρόβλημα για διάφορους λόγους που προέρχεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να απευθυνθεί στο Δικαστήριο και να απαιτήσει αποζημίωση και να επιβάλει κυρώσεις στο αρμόδιο θεσμικό όργανο.

Μετά έχει αρμοδιότητες⁵⁹ και το Γενικό Δικαστήριο, το οποίο είναι υπεύθυνο να εκδικάζει τις εξής υποθέσεις:

- Οι προσφυγές των φυσικών προσώπων, επιχειρήσεων ή οργανισμών που υποβάλλουν ακύρωση πράξεων των θεσμικών οργάνων και των οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά των κανονιστικών πράξεων χωρίς να λαμβάνουν μέτρα.

- Οι προσφυγές των κρατών μελών κατά της Επιτροπής.

- Οι προσφυγές των κρατών μελών κατά του Συμβουλίου διότι τα μέλη απομακρύνονται από τις πράξεις που αφορούν κρατικές ενισχύσεις, από μέτρα εμπορικής άμυνας και από πράξεις που υπάγονται στις εκτελεστικές αρμοδιότητες του Συμβουλίου.

- Οι προσφυγές σχετικά με το εμπορικό σήμα, τα σχέδια και τα υποδείγματα.

- Οι αγωγές σχετικά με τις συμβάσεις που αναφέρονται στις αρμοδιότητες του Γενικού Δικαστηρίου.

⁵⁹ https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7033/el/#compet

- Οι αγωγές για αποκατάσταση των ζημιών που προξενούνται από τα θεσμικά και άλλα όργανα και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τους υπαλλήλους τους.

- Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο ασκεί σε νομικά θέματα αιτήσεις αναιρέσεως εναντίον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης.

4.2.3 Διαδικασία

Η διαδικασία⁶⁰ είναι ίδια με το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο.

Στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η διαδικασία που ακολουθούν αποτελείται από ένα έγγραφο και ένα προφορικό στάδιο. Στο έγγραφο στάδιο ο δικηγόρος ή ο εκπρόσωπος του διαδίκου δίνουν την κατάθεση του εισαγωγικού δικογράφου στη Γραμματεία, μετά ο Γραμματέας έχει την υποχρέωση να επιδίδει την προσφυγή στον αντίδικο, στην περίπτωση του αντιδίκου καλείται να υποβάλει την κατάθεση του η οποία θα απορρίπτει το περιεχόμενο της κατάθεσης του διαδίκου εντός μιας χρονικής περιόδου. Αυτό βέβαια συμβαίνει στις ευθείες προσφυγές που υπάρχει δυνατότητα να συνομιλήσει ο προσφεύγων με τον αντίδικο.

Στη διάρκεια του δικαστηρίου μπορούν να παρεμβρεθεί κάθε φυσικό πρόσωπο, κράτος μέλος και όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει προσωπικό συμφέρον μέσα στην υπόθεση, που διεξάγεται στο δικαστήριο για να παρέμβει με την συμμετοχή του είτε υπερασπίζοντας είτε καταδικάζοντας τον διάδικο για τους λόγους που κατηγορείται ενώ πάλι με τη σειρά τους οι διάδικοι μπορούν να τους απαντήσουν.

Αφού ξεπεράσουν το στάδιο των καταθέσεων ξεκινάει το προφορικό στάδιο όπου το Δικαστήριο αρχίζει με μία εποικοδομητική συζήτηση. Η συζήτηση αυτή πραγματοποιείται πρώτα με παρόν το ακροατήριο και στη συνέχεια οι δικαστές υποβάλουν ερωτήσεις στους δικηγόρους τους, ο εισηγητής δικαστής συλλέγει τις σχετικές πληροφορίες και συνάπτει μία έκθεση με τα πραγματικά γεγονότα και τα επιχειρήματα που υποστηρίζουν οι διάδικοι και αν υπάρχουν και οι παρεμβαίνοντες, καθώς τίθεται στο κοινό.

⁶⁰ https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7033/el/#compet

Ύστερα από την συζήτηση με τους δικαστές και τους δικηγόρους, ο εισηγητής δικαστής καθορίζει στα υπόλοιπα μέλη της έδρας τον τρόπο με τον οποίο θα αποφασίσουν, μετά την διάσκεψη τους η τελική απόφαση ανακοινώνεται σε δημόσια ακρόαση.

Τα οικονομικά έξοδα της δίκης δεν αναλαμβάνονται από το Δικαστήριο αλλά κάθε φυσικό πρόσωπο μπορεί να προσφύγει σε δικαστική αρωγή εφόσον δεν μπορεί να καλύψει τα συγκεκριμένα έξοδα.

4.2.4 Νομολογία

Το Γενικό Δικαστήριο συμμετέχει⁶¹ όσον αφορά στο περιβάλλον και τους καταναλωτές, την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών για να υπάρχει ελεύθερη τηλεοπτική αναμετάδοση, το δίκαιο των θεσμικών οργάνων αφού το Δικαστήριο ακύρωσε τις προσλήψεις συμβασιούχων υπαλλήλων λόγω γλώσσας, τα σήματα καθώς την πνευματική και βιομηχανική ιδιοκτησία. Σε θέματα ανταγωνισμού, τις κρατικές ενισχύσεις, την γεωργία, την δημόσια υγεία, τις εξωτερικές σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οικονομική πολιτική και την πρόσβαση στα έγγραφα.

Όπως αναφερθήκαμε παραπάνω το Δικαστήριο πέρα από τις υποθέσεις των θεσμικών οργάνων μπορεί να υποστηρίζει και υποθέσεις⁶² που αφορούν τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καθημερινή ζωή τους όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των προσώπων, η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η ίση μεταχείριση των δύο φύλλων, τα κοινωνικά δικαιώματα, τα θεμελιώδη δικαιώματα που το Δικαστήριο προσπαθεί να προστατεύει και την ευρωπαϊκή ιθαγένεια όπου κάθε πολίτης μπορεί για διάφορους λόγους να παραμείνει σε ένα άλλο κράτος μέλος.

⁶¹https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7033/el/#compet

⁶² https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/el/#jurisprudences

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Στην εργασία αυτή συμπεραίνεται, η σπουδαιότητα της συνύπαρξης των θεσμικών οργάνων και ταυτόχρονα ο ρόλος του κάθε οργάνου αντίστοιχα, με σκοπό να παρουσιαστεί η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, μέσα από την παραπάνω παρουσίαση, κατανοούμε πλήρως τον ρόλο του κάθε οργάνου, τον οποίο διαδραματίζει μέσα στην Ένωση, αφού τα θεσμικά όργανα συμβάλλουν με διαφορετικό τρόπο το καθένα στην οργάνωση της Ένωσης, όμως έχουν κοινό στόχο την επίτευξη της ομαλής λειτουργίας της.

Είναι σαφές, ότι τα θεσμικά όργανα ρυθμίζουν με δημοκρατικές διαδικασίες και με τον απαραίτητο έλεγχο τις σχέσεις ανάμεσα στα κράτη μέλη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ύπαρξη τους είναι ωφέλιμη, διότι βοηθούν με τις αρετές τους τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθοδηγώντας τα κράτη μέλη με βάση τις αντιλήψεις τους σε θέματα που αφορούν την δημοσιονομική πολιτική, το δίκαιο, την θέσπιση νόμων και άλλες πολιτικές που αναλύθηκαν παραπάνω. Βέβαια, τα κράτη μέλη της Ένωσης οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις των θεσμικών οργάνων, έτσι ώστε να υπάρχει η ομαλή και απόλυτη εφαρμογή τους, χωρίς να εξαιρείται κάποια χώρα. Η υπακοή των μελών στις διατάξεις των θεσμικών οργάνων οδηγεί, τόσο στη βελτίωση της συνεργασίας των χωρών μεταξύ τους, όσο και στη λειτουργία του κάθε κράτους.

Ως θεσμικά όργανα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσπαθούν να οργανώσουν την ένωση των κρατών της ευρωπαϊκής ηπείρου στα πλαίσια ενός θεσμού, ο οποίος να στηρίζεται στις πανανθρώπινες αξίες της δημοκρατίας, της ισότητας των λαών, της ισονομίας και της αξιοκρατίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Διαδίκτυο: https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_el
- <http://www.consilium.europa.eu/el/european-council/>
- <http://www.consilium.europa.eu/el/council-eu/>
- https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-central-bank_el
- https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/el/
- <http://www.eca.europa.eu/el/Pages/ecadefault.aspx#>
- https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_el
- <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/el>
- <https://wikipedia.gr>
- Πλιάκος, Α. (2012), Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.